

How to Trade Gold Coin Futures Contracts

آشنایی با

معاملات قراردادهای آتیه سکه طلا

شرکت بورس کالای ایران

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

بازنشر:

شرکت بورس کالای ایران

آشنایی با معاملات قراردادهای آتیه سکه طلا

ناشر: روابط عمومی و بین الملل شرکت بورس کالای ایران

چاپ چهارم: زمستان ۱۳۹۶

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

باز نشر:

فهرست

۴	« مقدمه
۶	« تعریف قرارداد آتے
۸	« مشخصات قرارداد آتے سکه
۱۰	« نمای بازار قراردادهای آتے
۱۳	« فصل ۲ – ورود به بازار قراردادهای آتے
۱۷	« فصل ۳ – نحوه انجام معامله
۱۸	« فصل ۴ – فرآیند تسویه
۲۹	« فصل ۵ – تحویل و تسویه نهایی
۲۶	« پیوستها
۳۷	« مسائل
۴۱	« کارگزاران دارای مجوز معاملات آتے

« مقدمه

بورس کالا نهادی سازمان یافته جهت داد و ستد قانونمند، توسعه بازار سرمایه و بخشهای مختلف اقتصادی است. از جمله مهمترین اهداف تأسیس بورس کالا ایجاد بازاری منسجم، قانونمند و شفاف جهت کشف قیمت‌ها و انجام معاملات به صورت عادلانه و همچنین کاهش هزینه‌های مبادلاتی از طریق حذف واسطه‌گری‌های غیر ضروری است. در این راستا ابزارهای معاملاتی گوناگونی جهت انجام انواع معاملات در بورس کالا راه‌اندازی شده و یا در دست راه‌اندازی است؛ از جمله مهمترین و پررونق‌ترین نوع از ابزارهای مالی پیشرفته قراردادهای آتی می‌باشد که برای اولین بار در ایران در شرکت بورس کالای ایران راه‌اندازی شده است.

بطور کلی برای معاملات انواع قراردادهای پذیرش شده در بورس کالای ایران تاکنون سه بازار تعریف شده است که شامل؛

- بازار فیزیکی
- بازار مشتقه
- بازار فرعی

در هر یک از این بازارها قراردادهای متنوعی برای معاملات کالاهای مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرد. به طور مثال در بازار معاملات کالای فیزیکی، کالاها در قالب معاملات نقد، سلف و نسبه مورد دادوستد قرار می‌گیرند. بازار فرعی نیز مربوط به معاملات کالاهایی است که به دلیل عدم دارا بودن ویژگی تداوم عرضه یا استاندارد پذیری، امکان پذیرش و معامله در سایر بازارهای بورس کالا را ندارند. همچنین در بازار معاملات مشتقه قراردادهای متفاوتی از قبیل قراردادهای آتی، سلف موازی استاندارد و اختیار معامله می‌تواند بر روی دارایی‌های پایه مختلف مورد معامله قرار گیرد. متن حاضر از میان انواع معاملات نقد، سلف، نسبه، سلف موازی و غیره صرفاً به توضیح و تشریح معاملات آتی در شرکت بورس کالای ایران می‌پردازد.

ع | آشنایی با معاملات قراردادهای آتی سکه طلا

در سال های اخیر، بازارهای آتی در دنیای مالی و سرمایه گذاری، اهمیت روز افزونی پیدا کرده است و به نظر می رسد که اکنون به سطحی از نوآوری های مالی رسیده ایم که ضروری است از چگونگی کارکرد این بازارها آگاه باشیم.

حضور فعال در بازار معاملات قراردادهای آتی مستلزم شناخت جزئیات این بازار است. لذا با عنایت به این مهم، در مستند پیش رو، طی ۵ فصل به شرح نکات کلیدی در این زمینه می پردازیم؛ به نحوی که دیدی کلی از فرآیند اجرایی قراردادهای آتی بیان می شود.

در این گزارش کوشش شده، در کنار بیان مفاهیم اولیه و اصلی در بازار معاملات آتی، نحوه ای انجام معامله، تسویه ی نقدی، فرآیند تحویل و تسویه نهایی به زبانی ساده تشریح شود.

در کشور ما اولین قرارداد آتی بر روی شمش طلای یک اونسی در تاریخ ۱۳۸۷/۰۳/۱۲ در بورس کالای ایران مورد پذیرش قرار گرفت و معاملات آن از تاریخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۱ آغاز شد. فهرست دارایی های پایه پذیرش شده جهت قراردادهای آتی در بورس کالای ایران تا پایان شهریورماه سال ۱۳۹۳ در جدول ۱ مشاهده می شود.

« جدول ۱: قراردادهای آتی پذیرش شده در بورس کالای ایران از آغاز تا کنون

دارایی پایه	تاریخ پذیرش	اولین روز معاملاتی
۱ شمش طلا (۱ اونسی)	۱۳۸۷/۳/۱۲	۱۳۸۷/۴/۱
۲ کاتد مس	۱۳۸۷/۵/۲۲	-
۳ مفتول مس (۱ تنی)	۱۳۸۷/۶/۲	۱۳۸۷/۶/۲۵
۴ سکه طلا	۱۳۸۷/۸/۲	۱۳۸۷/۹/۵
۵ مفتول مس (۵ تنی)	-	۱۳۸۸/۹/۱۷
۶ شمش طلا (۱۰ اونسی)	۱۳۸۹/۵/۱۹	۱۳۸۹/۸/۱۸
۷ زیره سبز	۱۳۹۲/۶/۲۹	۱۳۹۳/۲/۲۸
۸ کنجاله سویا	۱۳۹۲/۱۲/۱۹	۱۳۹۴/۳/۱۶

هم اکنون معاملات قراردادهای آتی سکه طلا در بورس کالای ایران فعال است.

آشنایی با معاملات قراردادهای آتی سکه طلا ۵

تعریف قرارداد آتی

قرارداد آتی، قراردادی است که بر اساس آن فروشنده متعهد می‌شود در سررسید معین، مقدار معینی از کالای مشخص را به قیمت مشخص بفروشد و در مقابل، طرف دیگر قرارداد متعهد می‌شود همان کالا با همان مشخصات را در سررسید معین بخرد و برای اینکه هر دو طرف به تعهدات خود عمل کنند باید مبلغی را به عنوان وجه تضمین اولیه نزد اتاق پایا پای بگذارند که متناسب با تغییرات قیمت آتی باید این وجه تضمین اولیه را تعدیل کنند.

همان طور که در تعریف فوق نیز اشاره شد قراردادهای قابل معامله در بورس باید از استاندارد و مشخصات معینی برخوردار باشند. از این رو هر دارایی که به عنوان دارایی پایه قراردادهای آتی در بورس کالای ایران انتخاب می‌شود باید شرایط خاصی را داشته و استانداردهای لازم را دارا باشد. از این رو برای راه اندازی قرارداد آتی بر روی هر کالا باید آن کالا در هیأت پذیرش بورس کالای ایران مورد بررسی و پذیرش قرار گیرد.

پذیرش اوراق بهادار مبتنی بر کالا که می‌تواند شامل قراردادهای آتی، اختیار معامله و سلف موازی استاندارد باشد به درخواست بورس کالا توسط هیئت پذیرش انجام می‌شود. بورس کالا پس از دریافت پیشنهاد تولید کنندگان، مصرف کنندگان، واردکنندگان، کارگزاران یا سایر نهادهای مالی مربوط اقدام به ارائه درخواست پذیرش اوراق بهادار مبتنی بر کالا می‌نماید. جهت پذیرش اوراق بهادار مبتنی بر کالا از جمله قراردادهای آتی موارد زیر توسط بورس کالا تهیه و به هیأت پذیرش ارائه می‌گردد:

۱. گزارش توجیهی پذیرش شامل:

- تعریف و استانداردهای دارایی پایه
- مشخصات بازار نقدی دارایی پایه
- آمار تولید، مصرف، واردات و صادرات دارایی پایه
- تولیدکنندگان و مصرف کنندگان عمده داخلی و خارجی

- قوانین خاص حاکم بر تولید، مصرف، قیمت گذاری، واردات یا صادرات دارایی پایه
- روند تغییرات قیمت داخلی و بین المللی دارایی پایه طی ۳ سال گذشته
- پیشنهاد دامنه نوسان قیمت روزانه قرارداد آتی و سقف حجم هر سفارش
- نمونه مشخصات قرارداد آتی

۲. امیدنامه

پس از پذیرش قرارداد مذکور در هیأت پذیرش ویژگی ها و شرایط دارایی پایه و برخی از شرایط انجام معاملات در قالب مشخصات قرارداد برای هر کالا در امیدنامه هر قرارداد منتشر می شود. در جدول زیر مشخصات قرارداد آتی بر روی کالای سکه طلا قابل مشاهده می باشد.

آشنایی با معاملات قراردادهای آتی سکه طلا ۷

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

باز نشر:

« مشخصات قرارداد آتے سکه بهار آزادی طرح امام (ره) »

۱	دارایی پایه	سکه طلای تمام بهار آزادی طرح امام خمینی (ره)
۲	قرارداد آتی پذیرش شده	قرارداد آتی سکه طلای تمام بهار آزادی طرح امام خمینی (ره)
۳	اندازه قرارداد آتی	۱۰ سکه
۴	استاندارد تحویل	بر اساس استاندارد بانک مرکزی
۵	ماه قرارداد آتی	تمام ماههای سال
۶	حد نوسان قیمت روزانه	حداکثر تا (۵% +/-) با توجه به قیمت تسویه روز قبل
۷	دوره معاملات	از تاریخ مندرج در اطلاعیه معاملاتی قرارداد تا ۵ روز قبل از پایان ماه قرارداد
۸	تاریخ تحویل	از اولین روز کاری پس از آخرین روز معاملات تا پایان قرارداد
۹	محل تحویل	اتاق پایاپای بورس یا محلی که توسط بورس تعیین می‌گردد
۱۰	حداقل تغییر قیمت سفارش	۵/۰۰۰ ریال برای هر سکه (۵۰/۰۰۰ ریال برای هر قرارداد)
۱۱	وجه تضمین اولیه	تضامین اولیه با توجه به فرمول محاسباتی زیر اخذ خواهد شد که با توجه به آن تضامین طی زمان ثابت نبوده و به صورت پویا در حال تغییر خواهد بود. مبنای محاسبه وجه تضمین در این فرمول میانگین قیمت های تسویه در کلیه سررسیدهای قراردادهای آتی در دارایی پایه مربوطه تعیین شده است. اگر وجه تضمین محاسبه شده بر اساس فرمول زیر طی ۵ روز کاری متوالی بزرگتر یا طی ۵ روز کاری متوالی کوچکتر از وجه تضمین جاری باشد، وجه تضمین باید بر اساس فرمول زیر تعدیل شود: $A \times 10 \times C \times [1 + (B \times S)] = \text{مبلغ وجه تضمین اولیه}$ <p>A: درصد وجه تضمین اولیه، معادل ۱۰ درصد B: (میانگین) قیمت های تسویه در کلیه سررسیدهای قراردادهای آتی دارایی پایه C: بر اکت تغییرات وجه تضمین، معادل پانصد هزار ریال S: اندازه قرارداد</p>
۱۲	حداقل وجه تضمین	۷۰ درصد وجه تضمین اولیه
۱۳	حداکثر حجم هر سفارش	حداکثر تا ۲۵ قرارداد
۱۴	واحد قیمت	ریال برای هر سکه
۱۵	کارمزد معاملات	۱۰/۰۰۰ ریال بورس، ۱۶/۰۰۰ ریال کارگزار، ۴/۰۰۰ ریال سازمان بورس و اوراق بهادار و در مجموع ۳۰/۰۰۰ ریال از بابت معامله هر قرارداد
۱۶	کارمزد تسویه و تحویل	۵۰/۰۰۰ ریال بابت هر قرارداد
۱۷	ساعات معامله	روزهای شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۱۰ الی ۱۹ و پنجشنبه ها از ساعت ۱۰ الی ۱۶ در آخرین روز معاملاتی ۱۰ الی ۱۵
۱۸	نماد کال	GCMYY (MM علامت اختصاری ماه قرارداد و YY سال می باشد)

<p>اشخاص حقوقی: ۵۰۰ موقعیت در هر نماد معاملاتی و قابل افزایش تا ۱۰ درصد سرمایه ثابتی شرکت و محدود به ۱۰ درصد موقعیتهای تعهدی باز بازار در آن نماد معاملاتی در هر زمان.</p> <p>در صورتی که به دلیل کاهش موقعیتهای باز بازار در یک نماد معاملاتی، مشتری حقوقی از سقف مجاز موقعیتهای باز تخطی نماید، در صورت پوششی نبودن موقعیتهای باز تا پیش از پایان جلسه معاملاتی ۴ روز کاری بعد فرست دارد تا موقعیتهای مازاد خود را ببندد، در غیر این صورت کارگزار وی مکلف به بستن موقعیتهای تعهدی مازاد مشتری تا پایان جلسه معاملات روز کاری بعد خواهد بود. پوششی بودن موقعیتهای با یکی از موارد زیر یا هر دو آنها احراز میشود:</p> <p>۱. دارنده گواهی سپرده کالایی برای دارندگان موقعیت فروش در مجموع نمادهای معاملاتی بازار آتی؛</p> <p>۲. داشتن موقعیت خرید در اختیار خرید یا فروش در اختیار فروش برای دارندگان موقعیت فروش در قرارداد آتی با سررسید یکسان و داشتن موقعیت فروش در اختیار خرید یا فروش در اختیار فروش برای دارندگان موقعیت خرید در قرارداد آتی با سررسید یکسان.</p>	<p>سقف مجاز موقعیتهای تعهدی باز</p> <p>۱۹</p>
<p>۲ روز کاری قبل از آخرین روز معاملاتی تا ۳۰ دقیقه پس از اتمام جلسه معاملاتی</p>	<p>مهلت ارائه گواهی آمادگی تحویل</p> <p>۲۰</p>
<p>الف) حسب مواد ۴۱ و ۴۲ از دستور العمل اجرایی قرارداد آتی جریمه عدم ارائه گواهی آمادگی تحویل از طرف دارندگان موقعیت تعهدی باز خرید و فروش ب میزان یک درصد ارزش کل قرارداد بر اساس قیمت تسویه همان روز معاملاتی قرارداد آتی می باشد.</p> <p>ب) جریمه عدم ارائه رسید انبار از طرف مشتریان فروشنده یک درصد ارزش قرارداد بر اساس قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی است که به نفع خریدار کسر می گردد. همچنین در صورتی که قیمت بازار نقدی دارای پایه از قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی بیشتر باشد تفاوت این دو نرخ به نفع مشتری خریدار از فروشنده اخذ می گردد.</p> <p>ج) جریمه عدم واریز وجه ارزش قرارداد بر اساس قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی از طرف مشتریان خریدار، یک درصد ارزش قرارداد می باشد که به نفع فروشنده از حساب مشتری خریدار کسر می گردد و چنانچه قیمت بازار نقدی دارای پایه از قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی کمتر باشد تفاوت این دو نرخ به نفع مشتری فروشنده از خریدار اخذ می گردد.</p> <p>د) در تمامی موارد فوق کار مزد تسویه و تحویل هر دو سر معامله به نفع بورس از مشتری نکول کننده دریافت خواهد شد.</p>	<p>جریمه ها</p> <p>۲۱</p>
<p>مبنای تحویل کالا، سکه ضرب سال ۱۳۸۶ می باشد. امکان تحویل کالا برای سکه های ضرب شده سایر سال ها به غیر از سکه ضرب سال ۱۳۸۶، بر اساس پرومیوم تعیین شده توسط بورس وجود دارد. مجموع موقعیتهای معاملاتی باز کل بازار برای این قرارداد حداکثر به میزان مجموع سکه های طلای تمام بهار آزادی طرح امام خمینی (ره) ضرب شده می باشد.</p>	<p>سایر شرایط</p>

هر نماد معاملاتی متشکل از نام کالا، ماه و سال قرارداد است. نمادهای معاملاتی باید به تصویب هیئت پذیرش برسند. نمادهای معاملاتی قراردادهای آتی سکه طلا بر اساس سال و ماه قرارداد به صورت زیر خواهد بود.

سال قرارداد	ماه قرارداد	نام کالا	نماد معاملاتی
۱۳۹۶	اردیبهشت (OR)	Gold Coin (GC)	GCOR96
۱۳۹۶	تیر (TR)	Gold Coin (GC)	GCTR96
۱۳۹۶	شهریور (SH)	Gold Coin (GC)	GCSH96
۱۳۹۶	آبان (AB)	Gold Coin (GC)	GCAB96
۱۳۹۶	دی (DY)	Gold Coin (GC)	GCDY96
۱۳۹۶	اسفند (ES)	Gold Coin (GC)	GCES96

نمای بازار قراردادهای آتی

نمای بازار قراردادهای آتی در سایت www.ime.co.ir در دسترس عموم قرار دارد.

فرار داد آتی سکه طلا تحویل دی ماه ۱۳۹۶						
کد قرارداد	تقلص		عرضه		قیمت های معامله شده	
	حجم	قیمت-ریال	حجم	قیمت-ریال	اولین	پایین ترین
GCDY96	۲۵	۱۳,۶۱۰,۰۰۰	۴۱	۱۳,۶۱۵,۰۰۰	۱۳,۵۸۰,۰۰۰	۱۳,۶۲۵,۰۰۰
	۳۱	۱۳,۶۰۵,۰۰۰	۳۷	۱۳,۶۲۰,۰۰۰	۱۳,۵۸۰,۰۰۰	۱۳,۶۱۵,۰۰۰
	۵۹	۱۳,۶۰۰,۰۰۰	۶۷	۱۳,۶۲۵,۰۰۰	۱۳,۵۸۰,۰۰۰	۱۳,۶۱۵,۰۰۰
دوشنبه ۲۵ دی ۹۶	حجم کل		حجم کل		ریال	
نوشته ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۶	نوشته ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۶		نوشته ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۶		نوشته ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۶	
اندازه قرارداد	۱۰	قیمت تسویه روزانه	۱۳,۵۹۶,۱۱۳	حجم	۱,۴۶۸	ارزش
سکه تمام	۳	پخشیه ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۶	۱۳,۵۹۶,۱۱۳	حجم	۱,۴۶۸	ارزش
					۱۹۹,۷۱۸,۴۵۰	موقعیهای باز
					۱۰,۱۸۱	موقعیهای باز

۱. کد قرارداد، همان نماد معاملاتی هر تابلو می باشد. در نمای بازار معاملاتی فوق، کد قرارداد "GCDY96" است، که نشان دهنده قرارداد آتی سکه طلا تحویل دی ۱۳۹۶ است.

۲. آخرین روز معاملاتی هر قرارداد آتی، که در این نماد ۱۳۹۶/۱۰/۲۵ است.

۱۰ آشنایی با معاملات قراردادهای آتی سکه طلا

۳. اندازه قرارداد، حجم دارایی پایه برای هر قرارداد را که در سررسید قرارداد باید تحویل داده شود، مشخص می‌کند. در این نماد اندازه هر قرارداد برابر با ۱۰ سکه تمام است.

۴. صف سفارشات خرید یا تقاضا، که در آن خریداران یا متقاضیان قرارداد آتی با توجه به اولویت قیمتی-زمانی در صف سفارشات خرید قرار می‌گیرند.

ستون حجم نشان دهنده‌ی تعداد سفارشات خرید در قیمت‌های ثبت شده است. در نمای معاملاتی این نماد مشاهده می‌کنید که در ابتدای صف سفارشات خرید ۲۵ سفارش خرید در قیمت ۱۳,۶۱۰,۰۰۰ (بالاترین قیمت) وجود دارد. ستون قیمت نشان دهنده‌ی قیمت سفارشات خرید می‌باشد. در نمای معاملاتی فوق مشاهده می‌کنید که در ابتدای صف سفارشات خرید، بالاترین قیمت سفارش خرید یعنی ۱۳,۶۱۰,۰۰۰ ریال قرار دارد، به این قیمت اصطلاحاً سرخط خرید گفته می‌شود.

۵. صف سفارشات فروش یا عرضه، که در آن فروشندگان یا عرضه کنندگان قرارداد آتی با توجه به اولویت قیمتی-زمانی در صف فروش قرار می‌گیرند.

همانند سمت تقاضا، ستون حجم نشان دهنده‌ی تعداد سفارشات فروش در قیمت‌های ثبت شده می‌باشد. در نمای معاملاتی فوق مشاهده می‌کنید در ابتدای صف سفارشات فروش ۴۱ سفارش فروش به قیمت ۱۳,۶۱۵,۰۰۰ ثبت شده است.

ستون قیمت نیز نشان دهنده‌ی قیمت سفارشات فروش می‌باشد. در نمای معاملاتی فوق مشاهده می‌کنید که در ابتدای صف سفارشات فروش، پایین ترین قیمت سفارش فروش یعنی ۱۳,۶۱۵,۰۰۰ ریال قرار دارد، به این قیمت اصطلاحاً سرخط فروش گفته می‌شود.

۶. قیمت تسویه روز معاملاتی قبل که ملاک تعیین دامنه نوسان

قیمت در روز جاری است. همان طور که مشاهده می‌کنید قیمت تسویه روز قبل ۱۳,۵۹۶,۱۱۳ ریال بوده است.

۷. قیمت‌های معامله شده در هر نماد معاملاتی، به ترتیب شامل قیمت اولین معامله انجام شده، بالاترین قیمت معامله شده، پایین‌ترین قیمت معامله شده و قیمت آخرین معامله انجام شده می‌باشد. همان طور که در این قسمت از نمای معاملاتی مشاهده می‌کنید، اختلاف قیمت اولین معامله انجام شده نسبت به قیمت تسویه روز قبل، در پایین آن به دو صورت عدد مطلق و درصد تغییرات که در مثال فوق ۱۶,۱۱۳ ریال (یا ۰,۱۲٪) می‌باشد، آورده شده است. لازم به ذکر است که رنگ سبز در نمای بازار آتی به معنای افزایش در نرخ و رنگ قرمز به معنای کاهش در نرخ مورد نظر نسبت به قیمت تسویه روز قبل می‌باشد. (و به طور مشابه، مبلغ و درصد تغییرات نسبت به قیمت تسویه روز قبل، برای بالاترین، پایین‌ترین و آخرین قیمت معامله شده در طی جلسه معاملاتی، قابل مشاهده است).

۸. نشان دهنده‌ی حجم معاملات انجام شده طی روز، از لحظه شروع جلسه معاملاتی تا زمان مشاهده نمای بازار آتی می‌باشد.

۹. نشان دهنده‌ی ارزش معاملات انجام شده طی روز، از لحظه شروع جلسه معاملاتی تا زمان مشاهده نمای بازار آتی می‌باشد.

۱۰. نشان دهنده‌ی مجموع موقعیت‌های تعهدی باز در نماد معاملاتی مذکور در هر لحظه از زمان است.

۱۱. نشان دهنده‌ی تغییرات در تعداد موقعیت‌های تعهدی باز طی جلسه معاملاتی فعلی است.

فصل ۲ – ورود به بازار قراردادهای آتی

درخواست کد

افراد حقیقی یا حقوقی برای شروع فعالیت در بازار معاملات قراردادهای آتی، ابتدا باید به یکی از کارگزاران بورس کالا که دارای مجوز معاملاتی قراردادهای آتی باشند، مراجعه و "درخواست کد" کنند^۱. مشتریان علاوه بر تکمیل فرم درخواست کد^۲ می‌بایست مدارک زیر را به شرکت کارگزاری ارائه کنند:

- رونوشت شناسنامه (به همراه اصل جهت مطابقت و احراز هویت)
- رونوشت کارت ملی (به همراه اصل جهت مطابقت و احراز هویت)
- تکمیل و امضای "اقرارنامه و بیانیه ریسک معاملات قراردادهای آتی"^۳ در حضور کارگزار.
- تکمیل و امضای "فرم معرفی اطلاعات حساب‌های بانکی مشتری"^۴ در حضور کارگزار، جهت معرفی دو حساب بانکی افتتاح شده نزد بانک‌های عامل تسویه قراردادهای آتی^۵؛ یکی از نوع حساب شخصی و دیگری از نوع در اختیار بورس که به این حساب، "حساب عملیاتی" می‌گویند.

شایان ذکر است مشتریان فقط با یک کارگزاری مجاز به انجام معاملات قراردادهای آتی می‌باشند و در صورت تمایل به تغییر کارگزاری خود، باید فرم درخواست انتقال کد معاملاتی قراردادهای آتی^۶ را تکمیل و آن را به کارگزار مورد نظر خود ارائه کنند.

دارندگان کد معاملاتی قراردادهای آتی جهت معامله از طریق سامانه معاملات بر خط ملزم به داشتن شرایط ذیل می‌باشند؛

شرایط صدور مجوز دسترسی به سامانه معاملات بر خط قراردادهای آتی

۱. داشتن حداقل سن ۱۸ سال
 ۲. داشتن حداقل دیپلم
- متقاضیان واجد شرایط فوق، جهت اخذ مجوز دسترسی به سامانه معاملات بر خط قراردادهای آتی ملزم به طی مراحل ذیل می‌باشند؛

فرآیند اخذ مجوز دسترسی به سامانه معاملات بر خط قراردادهای آتی:

۱. مراجعه مشتری به کارگزار:
 - * تکمیل فرم "درخواست اخذ مجوز دسترسی به سامانه معاملات بر خط"^۷
 - * ارائه مدارک هویتی
 - * ارائه رونوشت آخرین مدرک تحصیلی
۲. بررسی و بایگانی مدارک دریافت شده توسط کارگزار
۳. مصاحبه شفاهی یا آزمون کتبی توسط مدیریت معاملات بر خط جهت ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای داوطلب
۴. عقد قرارداد استفاده از خدمات عضو جهت انجام معاملات بر خط کالا و اوراق بهادار مبتنی بر کالا بین شرکت کارگزاری و مشتری (مطابق پیوست ۱ دستورالعمل اجرایی معاملات بر خط کالا و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در بورس کالای ایران)
۵. صدور نام کاربری و رمز عبور جهت دسترسی به سامانه معاملات بر خط قراردادهای آتی توسط کارگزار برای مشتری

« حساب عملیاتی

حساب عملیاتی مشتری، حساب بانکی مشتری است که جهت تسویه وجوه توسط اتاق پایاپای مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای اتخاذ هر قرارداد آتی وجه تضمین اولیه، باید در این حساب موجود باشد. حساب در اختیار بورس، حسابی است که مشتری صرفاً قادر به واریز وجه و همچنین مشاهده اطلاعات مربوط به حساب است و حق برداشت از حساب مذکور در اختیار اتاق پایاپای می‌باشد.

« درخواست انتقال وجه

اگر مشتری قصد برداشت وجهی از حساب عملیاتی خود را داشته باشد، باید فرم درخواست انتقال وجه^۸ را تکمیل و آن را به کارگزاری ارائه کند. انتقال وجه از حساب در اختیار بورس فقط به حساب شخصی ذکر شده در فرم معرفی اطلاعات حساب‌های بانکی مشتری امکان پذیر می‌باشد.

« ثبت سفارش مشتری

قبل از ثبت سفارشات مشتری در سامانه معاملاتی، کارگزاران می‌بایست از واریز وجه تضمین اولیه توسط مشتریان، به ازای هر قرارداد آتی اطمینان حاصل نمایند.

کارگزاران موظفند کلیه سفارشات هر مشتری را در فرم‌های ثبت سفارش^۹ که توسط بورس ابلاغ می‌شود، ثبت نمایند. سفارشات می‌توانند به صورت کتبی، تلفنی، از طریق اینترنت و یا سایر روش‌های تعیین شده توسط بورس انجام شوند. علاوه بر این مشتریان می‌توانند با اخذ مجوز دسترسی بر خط معاملات آتی، بصورت مستقیم سفارشات خود را در سامانه معاملات ثبت نمایند.

حجم هر سفارش حداکثر می‌تواند ۱۰ قرارداد آتی را در برگیرد. به عنوان مثال اگر شخصی مایل به اخذ قرارداد آتی به میزان ۵۰۰ عدد سکه باشد، باید آن را حداقل طی ۵ سفارش که هر کدام شامل ۱۰ قرارداد آتی باشد، ثبت کند. حداکثر تعداد موقعیت‌های تعهدی باز هر مشتری، طبق ضوابط بورس تعیین می‌شود که در مشخصات قرارداد آتی مندرج می‌شود.

سفارشات از لحاظ "نوع" به دو دسته قابل تقسیم می‌باشند:

- سفارش به قیمت معین: سفارشی است که باید در قیمت تعیین شده توسط مشتری یا قیمت بهتر انجام شود.
- سفارش به قیمت بازار: سفارشی است که مشتری تعیین می‌کند در "قیمت بازار" معامله شود.

سفارشات از لحاظ "اعتبار" نیز به چهار دسته تقسیم می‌شوند:

- اعتبار جلسه معامله: اعتبار این نوع سفارش تا پایان جلسه معاملاتی خواهد بود.
- اعتبار روزانه: اعتبار تا پایان روز معاملاتی ثبت سفارش. تفاوت این نوع سفارش با سفارش قبلی در این است که به عنوان مثال ممکن است در طی روز، دو جلسه معاملاتی برگزار شود. اعتبار روزانه یعنی تا پایان

- هر دو جلسه معاملاتی که در طی روز انجام می شود.
- اعتبار تازمان ابطال: اعتبار این نوع سفارش تازمان حذف آن توسط مشتری خواهد بود.
 - اعتبار تازمان تعیین شده: اعتبار این نوع سفارش تازمان تعیین شده در سفارش می باشد.
- لازم به ذکر است هم اکنون در بورس کالا، سفارشات مشتریان فقط تا پایان جلسه معاملاتی اعتبار دارد.

پاورقی:

۱. لیست شرکت های کارگزاری دارای مجوز معاملات قراردادهای آتی از طریق سایت بورس کالا (www.ime.ir) در دسترس عموم می باشد.
 ۲. برای مشاهده این فرم به ضمایم رجوع کنید.
 ۳. فرمی که در آن مشتری، آگاهی کامل خود را از ریسک موجود در این معاملات، اعلام می کند. به ضمایم رجوع کنید.
 ۴. برای مشاهده این فرم به ضمایم رجوع کنید.
 ۵. در حال حاضر بانک های عامل تسویه قراردادهای آتی، بانک سامان، بانک ملت و رفاه می باشند.
- ۹ و ۸، ۷، ۶: برای مشاهده این فرم به ضمایم رجوع کنید.

« انجام معاملات آت »

هنگام ثبت سفارش توسط کارگزار، سفارشات مشتریان بر اساس اولویت قیمت و در صورت تساوی قیمت‌ها بر اساس اولویت زمانی ورود سفارش به سامانه معاملاتی، اجرایی شود.

قبل از شروع معامله در هر نماد معاملاتی، در دوره پیش‌گشایش مشتریان می‌توانند از وضعیت بازار ارزیابی داشته باشند. دوره پیش‌گشایش دوره ایست که در آن امکان ثبت، تغییر و حذف سفارش وجود دارد اما هیچ معامله‌ای انجام نمی‌شود. مدت این دوره ۳۰ دقیقه‌ی ابتدایی جلسه معاملاتی است که پس از آن حراج تک قیمتی اجرا خواهد شد. پس از دوره پیش‌گشایش، حراج تک قیمتی، جهت کشف یک نرخ برای اجرای سفارشات ثبت شده انجام می‌شود. در حراج تک قیمتی از بین قیمت‌های موجود در صف خرید و صف فروش که امکان انطباق با یکدیگر را دارند، قیمتی انتخاب می‌شود که بر اساس آن بیشترین حجم معاملات در بازار امکانپذیر باشد؛ سپس تمامی سفارشات ممکن را به آن قیمت با یکدیگر تطبیق داده و از صف خارج می‌نمایند. پس از حراج تک قیمتی معاملات با حراج پیوسته ادامه می‌یابد. لازم به ذکر است در اولین روز شروع نماد معاملاتی جدید در صورت عدم انجام معامله در حراج تک قیمتی، قرارداد آتی متوقف و مجدداً همین فرآیند، روز کاری بعد تکرار خواهد شد. در حراج پیوسته سفارشات خرید و فروش به ترتیب، با اولویت قیمتی و سپس اولویت زمانی، برای مشتریان در صف خرید یا فروش قرار می‌گیرند. هر زمان قیمت خرید و فروش با یکدیگر تطبیق یابند (match شوند)، در همان زمان معامله انجام می‌گیرد.

قابل ذکر است که در دوره پایانی معاملات (۵ دقیقه پایانی جلسه معاملاتی)، ورود سفارش جدید یا ابطال سفارشات امکان پذیر نمی‌باشد.

ساعات و روزهای انجام معامله در بورس توسط هیئت مدیره بورس تعیین و اعلام می‌شود.

۱- دوره پیش گشایش

۲- حراج تک قیمتی

۳- حراج پیوسته

۴- دوره پایانی معاملات

۵- بسته شدن جلسه معاملاتی

در حال حاضر ساعت انجام معاملات، روزهای شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۱۰ الی ۱۹ و پنجشنبه‌ها از ساعت ۱۰ الی ۱۶ می‌باشد. تغییرات ساعات و روزهای معامله حداقل سه روز کاری قبل، از طریق سایت رسمی بورس کالا (www.ime.co.ir) به اطلاع عموم می‌رسد. مشتریان برای آگاهی از تغییرات اعمال شده در بازار می‌توانند اطلاعیه‌ها را پی‌گیری کنند.

به طور کلی دوره معاملات هر قرارداد آتی، فاصله زمانی اولین تا آخرین روز معاملات می‌باشد. آخرین روز معاملاتی هر قرارداد آتی، در نمای بازار هر نماد معاملاتی، قابل مشاهده می‌باشد که به طور معمول پنج روز قبل از پایان ماه قرارداد می‌باشد.

فصل ۶- فرآیند تسویه

« تسویه روزانه

طی عملیات به روزرسانی حساب‌ها، بر مبنای آخرین قیمت تسویه روزانه، سود یا زیان حاصله در اثر اتخاذ قرارداد آتی در طی روز، توسط اتاق پایاپای در پایان جلسه معاملاتی به حساب عملیاتی مشتری واریز یا از آن کسر می‌شود. دوره تسویه روزانه و عملیات به روزرسانی حساب‌ها، در صورت عدم تشکیل بازار جبرانی، بعد از پایان جلسه معاملاتی، آغاز می‌شود. آغاز این دوره در روزهای شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۱۹ و پنجشنبه‌ها از ساعت ۱۶ می‌باشد.

« نحوه محاسبه قیمت تسویه

قیمت تسویه روزانه میانگین وزنی قیمت معاملات انجام شده، طی نیم ساعت پایانی آخرین جلسه معاملاتی طی آن روز است. چنانچه حجم معاملات انجام شده در نیم ساعت پایانی، کمتر از ۲۰٪ حجم کل معاملات همان روز باشد؛ برای محاسبه قیمت تسویه روزانه، میانگین وزنی قیمت معاملات انجام شده طی یک ساعت پایانی آخرین جلسه معاملاتی آن روز را در نظر می‌گیرند. اگر حجم معاملات انجام شده در یک ساعت پایانی، کمتر از ۲۰٪ حجم کل معاملات همان روز باشد؛ محاسبه قیمت تسویه روزانه، براساس میانگین وزنی قیمت کل معاملات انجام شده در آن روز می‌باشد. در صورتی که در یک روز هیچ معامله‌ای انجام نشود، برای بدست آوردن قیمت تسویه، میانگین ساده قیمت بهترین سفارش خرید و فروش ثبت شده در تابلو معاملات (سرخط‌ها) در لحظه اتمام جلسه معاملاتی در آن روز، در نظر گرفته می‌شود. اگر نتوان با هیچ یک از روش‌های فوق، قیمت تسویه را محاسبه نمود (مثلاً در شرایطی که در کل روز فقط صف خرید یا فقط صف فروش وجود داشته باشد)، قیمت تسویه به صورت تئوریک محاسبه می‌شود. این محاسبه از طریق فرمول تعیین شده توسط کمیته آتی که به تصویب هیئت مدیره بورس رسیده است، انجام می‌شود.

« به روز رسانی حساب‌ها

پس از محاسبه قیمت تسویه روزانه، عملیات به روز رسانی حساب‌ها انجام می‌شود. بدین معنی که تفاوت "قیمت تعهد شده در قرارداد آتی" با "قیمت تسویه روزانه محاسبه شده" و متناسب با اندازه قرارداد، توسط اتاق پایاپای به حساب عملیاتی مشتری در صورت سود و واریز، یا در صورت زیان از آن حساب کسر می‌شود. تسویه روزانه برای سه دسته از مشتریان (یا سرمایه‌گذاران) انجام می‌شود؛

۱- مشتریانی که در طی دوره معاملات یک نماد معاملاتی، موقعیت تعهدی باز دارند؛ به عنوان مثال مشتری در طی نماد معاملاتی GCDY96، موقعیت تعهدی خرید اتخاذ کرده است، در این صورت تا

زمانی که موقعیت تعهدی او در دوره معامله باز باشد، تسویه روزانه در پایان هر جلسه معاملاتی، برای او انجام می شود.

مثال:

معاملات یک مشتری در طی سه روز به شرح زیر می باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۱۰ می باشد و برای سادگی کار مزد معاملات صفر فرض شده است)؛

روز اول؛ اخذ یک موقعیت تعهدی خرید به قیمت ۴۵۰

روز	قیمت تسویه
اول	۵۰۰
دوم	۵۱۰
سوم	۴۹۵

محاسبات سود(زیان):

روز	سود(زیان)	محاسبات	توضیحات
اول	۵۰۰	$(500 - 450) \times 10 =$	قیمت تسویه بالاتر از قیمت خرید وی بسته شده است، پس او به عنوان یک خریدار، به ازای هر سکه ۵۰ ریال سود برده است.
دوم	۱۰۰	$(510 - 500) \times 10 =$	مشتری موقعیت تعهدی خرید خود را باز نگه داشته است. قیمت تسویه امروز ۱۰ ریال بیشتر از قیمت تسویه دیروز بسته شده است، پس او به عنوان یک خریدار، به ازای هر سکه ۱۰ ریال سود برده است.
سوم	-۱۵۰	$(495 - 510) \times 10 =$	مشتری موقعیت تعهدی خرید خود را باز نگه داشته است. قیمت تسویه امروز ۵ ریال کمتر از قیمت تسویه دیروز بسته شده است، پس او به عنوان یک خریدار، به ازای هر سکه ۵ ریال ضرر کرده است.
مجموع سود (زیان) وی در طی سه روز؛ که در واقع همان تفاوت قیمت خرید در روز اول با قیمت تسویه روز سوم در اندازه قرارداد می باشد:			کل سود(زیان)
$(495 - 450) \times 10 = 450$			

۲- مشتریانی که در طی دوره معاملات یک نماد معاملاتی، موقعیت تعهدی باز دارند ولی در طی امروز از طریق اخذ موقعیت تعهدی معکوس، اقدام به بستن موقعیت تعهدی خود کرده اند؛ به عنوان مثال مشتری چند روز قبل، در طی یک نماد معاملاتی موقعیت تعهدی خرید اتخاذ کرده است و امروز با اخذ موقعیت تعهدی فروش، موقعیت تعهدی خود را بسته است، تسویه روزانه در پایان جلسه معاملاتی امروز، برای او انجام می شود.

مثال:

معاملات یک مشتری در طی سه روز به شرح زیر می باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۱۰ می باشد و برای سادگی کار مزد معاملات صفر فرض شده است)؛

روز اول؛ اخذ یک موقعیت تعهدی خرید به قیمت ۴۵۰
روز سوم؛ اخذ یک موقعیت تعهدی فروش به قیمت ۴۹۰

روز	قیمت تسویه
اول	۵۰۰
دوم	۵۱۰
سوم	۴۹۵

محاسبات سود (زیان):

روز	سود (زیان)	محاسبات	توضیحات
اول	۵۰۰	$10 \times (500 - 450) =$	قیمت تسویه بالاتر از قیمت خرید وی بسته شده است، پس او به عنوان یک خریدار به ازای هر سکه ۵۰۰ ریال سود برده است.
دوم	۱۰۰	$10 \times (510 - 500) =$	مشتری موقعیت تعهدی خرید خود را باز نگه داشته است. قیمت تسویه امروز ۱۰ ریال بیشتر از قیمت تسویه دیروز بسته شده است، پس او به عنوان یک خریدار به ازای هر سکه ۱۰ ریال سود برده است.

روز	سود(زیان)	محاسبات	توضیحات
سوم	-۲۰۰	$(490 - 495) \times 10 =$ $+$ $(495 - 510) \times 10 =$	<p>مشتری با اخذ موقعیت تعهدی فروش، موقعیت تعهدی خود را بسته است. تسویه روزانه در این حالت در دو مرحله انجام می‌شود؛</p> <p>۱. موقعیت تعهدی باز خریدی که از قبل داشته است تسویه می‌شود. قیمت تسویه روزانه ۴۹۵ ریال بسته شده است (۵ ریال کمتر از روز قبل) پس او به عنوان یک خریدار، به ازای هر سکه ۵ ریال ضرر کرده است.</p> <p>۲. موقعیت فروش جدیدی که اخذ کرده است تسویه می‌شود. بدین صورت که قیمت تسویه روزانه ۴۹۵ ریال بسته شده است پس او به عنوان یک فروشنده که در قیمت ۵۱۰ ریال موقعیت تعهدی اخذ کرده است، به ازای هر سکه ۱۵ ریال ضرر کرده است.</p>
کل سود(زیان)		<p>مجموع سود (زیان) وی در طی سه روز؛ که در واقع همان تفاوت قیمت خرید در روز اول و فروش در روز سوم در اندازه قرارداد می‌باشد:</p> $(490 - 450) \times 10 = 400$	

۳- مشتریانی که در طی روز در جلسه معاملاتی یک نماد معاملاتی، موقعیت تعهدی باز اخذ کرده و در همان روز با اخذ موقعیت تعهدی معکوس، اقدام به بستن موقعیت تعهدی خود کرده‌اند؛ به عنوان مثال مشتری در جلسه معاملاتی امروز موقعیت تعهدی خرید اتخاذ کرده است و مجدداً همین امروز با اخذ موقعیت تعهدی فروش، موقعیت تعهدی خود را بسته است، تسویه روزانه در پایان جلسه معاملاتی امروز، برای او انجام می‌شود.

مثال:

معاملات یک مشتری در طی سه روز به شرح زیر می‌باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۱۰ می‌باشد و برای سادگی کار مزد معاملات صفر فرض شده است)؛

روز اول؛ اخذ یک موقعیت تعهدی خرید به قیمت ۴۵۰ و اخذ یک موقعیت تعهدی فروش به قیمت ۴۹۰

روز	قیمت تسویه
اول	۵۰۰

محاسبات سود (زیان):

توضیحات	محاسبات	سود(زیان)	روز
تسویه روزانه در دو مرحله انجام می‌شود؛ ۱. با اخذ موقعیت تعهدی خرید چون قیمت تسویه بالاتر از قیمت خرید وی بسته شده، او به عنوان یک خریدار، به ازای هر سکه ۵۰ ریال سود کرده است. ۲. با اخذ موقعیت تعهدی فروش چون قیمت تسویه بالاتر از قیمت فروش وی بسته شده، او به عنوان فروشنده، به ازای هر سکه ۱۰ ریال زیان کرده است.	$(500 - 450) \times 10 =$ $+$ $(490 - 500) \times 10 =$	۴۰۰	اول
مجموع سود (زیان) وی در یک روز؛ که در واقع همان تفاوت قیمت خرید و فروش در اندازه قرارداد می‌باشد: $400 = (490 - 450) \times 10$		کل سود(زیان)	

برای درک بهتر روند محاسبه‌ی تسویه روزانه، به مثال‌های موجود در ضامئمر جوع کنید.

« اخطاریه افزایش وجه تضمین

پس از انجام عملیات تسویه روزانه و به روزرسانی حساب‌ها، در صورتیکه مشتری در طی انجام معامله متحمل زیان شده باشد و پس از کسر زیان از حساب عملیاتی، وجه تضمین وی کمتر از حداقل وجه تضمین^۱ شود، برای مشتری اخطاریه افزایش وجه تضمین صادر می‌شود. کارگزار موظف است بلافاصله پس از دریافت اخطاریه وجه تضمین، آن را به اطلاع مشتری برساند. مشتری می‌بایست پس از دریافت این اخطاریه، حداکثر تا یک ساعت بعد از شروع جلسه معاملاتی روز بعد، وجه تضمین جبرانی^۲ را به حساب عملیاتی خود واریز نماید. اگر مشتری توان مالی برای واریز وجه تضمین جبرانی را نداشته باشد، باید با اتخاذ یک موقعیت تعهدی معکوس، موقعیت تعهدی خود را ببندد. اگر مشتری اقدامی برای بستن موقعیت تعهدی باز خود و یا واریز وجه تضمین جبرانی نکند، پس از اتمام مهلت مشتری، کارگزار مربوطه بنابر دستور اتاق پایاپای و بدون توجه به خواست مشتری، اقدام به بستن تمام یا بخشی از موقعیت‌های تعهدی باز مشتری، برای تأمین وجه تضمین جبرانی مورد نیاز می‌کند. اگر شرایطی در بازار رخ دهد که مشتری یا کارگزار نتواند اقدام به بستن

موقعیت تعهدی کند (به عنوان مثال مشتری موقعیت تعهدی خرید اتخاذ کرده است و هم اکنون مجبور به اخذ موقعیت تعهدی فروش می باشد؛ ولی در بازار معاملات آتی صف فروش شده است، در واقع هیچ معامله گری حاضر به خرید قرارداد آتی نیست) در این صورت تمام یا بخشی از موقعیت های تعهدی باز مشتری در بازار جبرانی بسته خواهد شد.

پاورقی:

۱. حداقل وجه تضمین برابر است با ۷۰٪ وجه تضمین اولیه
۲. وجه تضمین جبرانی مبلغی است که مشتری باید برای رساندن موجودی حساب عملیاتی خود تا سطح وجه تضمین اولیه، به ازای هر قرارداد آتی، پرداخت کند.

« بازار جبرانی

بازار جبرانی در صورتی تشکیل می شود که پس از پایان معاملات روزانه، کارگزار نتواند موقعیت تعهدی باز مشتری را در مهلت مقرر ببندد. در نتیجه، در بازار جبرانی تمام یا بخشی از موقعیت های تعهدی باز مشتری، توسط ناظر بازار به قیمت های ممکن، طبق دستور العمل مربوطه، بسته می شود.

در صورت تشکیل بازار جبرانی ساعات و مراحل جلسه ی معاملات قراردادهای آتی به صورت زیر می باشد:

- ۵- بسته شدن جلسه معاملات
- ۶- بازار جبرانی
- ۷- دوره تسویه روزانه

- ۱- دوره پیش گشایش
- ۲- حراج تک قیمتی
- ۳- حراج پیوسته
- ۴- دوره پایانی معاملات

بازار جبرانی متشکل از ۶ دوره ی ۱۰ دقیقه ای حراج تک قیمتی است، بعد از این ۶ دوره، کمیته آتی با توجه به شرایط بازار تصمیمات لازم مبنی بر افزایش تعداد دوره های حراج تک قیمتی را اتخاذ می نماید.

دوره	حد نوسان
۱	حد نوسان قیمت در معاملات روز جاری + (۳٪ ، -۳٪)
۲	حد نوسان قیمت در معاملات روز جاری + (۶٪ ، -۶٪)
۳	حد نوسان قیمت در معاملات روز جاری + (۹٪ ، -۹٪)
۴	حد نوسان قیمت در معاملات روز جاری + (۱۲٪ ، -۱۲٪)
۵	حد نوسان قیمت در معاملات روز جاری + (۱۸٪ ، -۱۸٪)
۶	حد نوسان قیمت در معاملات روز جاری + (۲۷٪ ، -۲۷٪)

در بازار جبرانی، در ابتدای هر دوره ی حراج تک قیمتی، سامانه معاملاتی، سفارش مربوط به قراردادهای آتی مشتریان را براساس لیستی که اتاق پایا پای تهیه و اعلام می کند، مطابق دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی با قیمت حداقل یا حداکثر دامنه نوسان قیمت آن دوره (با توجه به موقعیت تعهدی باز مشتری) در سامانه معاملاتی قرار می دهد.

در صورتیکه در پایان هر دوره، تمام یا قسمتی از سفارشات مشتریان معامله نشود، دوره حراج تک قیمتی بعدی آغاز می شود. قیمت معاملات انجام شده در بازار جبرانی تأثیری در محاسبه ی قیمت تسویه روزانه ندارد.

فصل ۵ - تحویل و تسویه نهایی

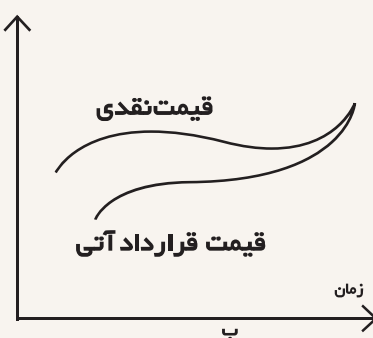
« همگرایی قیمت آتی با قیمت نقدی

هر چه به زمان سررسید قرارداد آتی نزدیکتر می شویم، قیمت آتی به سمت قیمت نقدی میل می کند و در سررسید قرارداد آتی، قیمت آتی با قیمت نقدی تقریباً برابر و یا خیلی نزدیک می شود.

برای فهم علت این موضوع ابتدا فرض می کنیم، که قیمت آتی بیشتر از قیمت نقدی در زمان تحویل باشد، در این صورت مشتریان برای کسب سود، دارایی مورد نظر را در قالب یک قرارداد آتی می فروشند، سپس در قیمت نقدی اقدام به خرید نقدی دارایی می کنند و سپس منتظر فرارسیدن زمان تحویل دارایی می مانند و در زمان تحویل دارایی به اندازه اختلاف قیمت آتی و قیمت نقدی سود کسب می کنند.

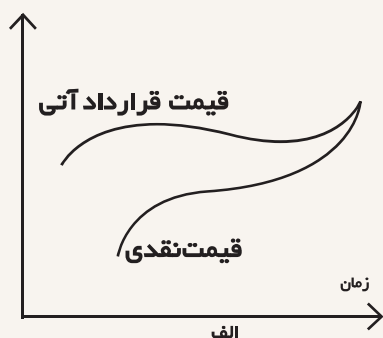
اکنون فرض کنید، که قیمت آتی پایین تر از قیمت نقدی در زمان تحویل باشد، در این صورت مشتریانی که قصد دارند دارایی مورد نظر را خریداری کنند، ابتدا وارد یک قرارداد آتی شده، موقعیت تعهدی خرید اتخاذ می کنند. سپس منتظر فرارسیدن زمان تحویل دارایی می مانند و در زمان تحویل دارایی به اندازه اختلاف قیمت آتی و قیمت نقدی سود کسب می کنند. در حالت اول، فروش قرارداد آتی باعث کاهش قیمت آن و در حالت دوم خرید قرارداد آتی زمینه‌ی افزایش قیمت آنهارا فراهم می آورد.

لازم به ذکر است که ممکن است در سررسید قرارداد آتی، قیمت آتی به سمت قیمت نقدی میل نکند؛ که در این صورت انگیزه نکول برای یکی از طرفین بالا می رود و تفاوت قیمت نقدی و آتی از خریدار نکول کننده (در صورت بیشتر بودن قیمت آتی از

قیمت نقدی) یا از فروشنده نکول کننده (در صورت بیشتر بودن قیمت نقدی از قیمت آتی) اخذ و به حساب طرف مقابل واریز می شود.

به عنوان مثال مشتری در آخرین روز معاملات دارایی ۴۰ موقعیت تعهدی خرید می باشد. قیمت تسویه آن روز ۸۵۰ و قیمت نقدی ۸۴۰ می باشد. فرض می کنیم خریدار اقدام به بستن موقعیت تعهدی خود

نکند و وارد فرایند تحویل شود. اگر خریدار وجه لازم را به حساب خود واریز نکند (نکول کند) علاوه بر تفاوت قیمت نقدی و قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی (که میزان $4000 = 10 \times 40 \times [840 - 850]$ می باشد) باید جریمه‌ای معادل یک درصد ارزش کل قرارداد بر اساس قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی به نفع طرف مقابل پرداخت کند.

(یعنی میزان $3400 = 10 \times 1 \times 40 \times 850$)

« ارائه‌گواهی آمادگی تحویل

تمامی دارندگان موقعیت تعهدی باز، باید طی مهلت ارائه‌گواهی آمادگی تحویل (که ۲ روز کاری قبل از آخرین روز معاملاتی هر نماد می باشد) توسط کارگزار مربوطه، گواهی آمادگی تحویل را به اتاق پایاپای ارائه کند. در صورتی که تا پایان مهلت مقرر برای ارائه‌گواهی آمادگی تحویل، دارنده‌ی موقعیت تعهدی باز مدارک خود را ارائه نکند، قرارداد آتی وی بر اساس قیمت تسویه‌ی روز پایان مهلت ارائه‌گواهی آمادگی تحویل، تسویه نقدی شده و مشمول جریمه‌های مقرر در مشخصات قرارداد آتی می شود.

مشتریانی که اقدام به اخذ موقعیت تعهدی در روز ارائه‌گواهی آمادگی تحویل نموده‌اند باید با اخذ موقعیت تعهدی جدید در آن روز همزمان گواهی آمادگی تحویل را نیز ارائه کنند. پس از مهلت ارائه‌گواهی آمادگی تحویل، اخذ هرگونه موقعیت تعهدی جدید نشان دهنده‌ی آمادگی وی برای تحویل می باشد.

« فرآیند تحویل بازار

دارندگان موقعیت تعهدی فروش در قراردادهای آتی می بایست حداکثر تا ساعت ۱۵:۳۰ آخرین روز معاملاتی قراردادهای آتی، اقدام به خرید سکه طلا در معاملات گواهی سپرده کالایی بورس کالای ایران در نماد اعلام شده در اطلاعیه تحویل نموده و یا سکه‌های نزد خود را جهت تبدیل به گواهی سپرده سکه طلا حداکثر تا ساعت ۱۳:۰۰ آخرین

روز معاملاتی قراردادهای آتی به انبار پذیرش شده تحویل دهند. جهت بررسی ایفای تعهدات فروشندگان در معاملات قراردادهای آتی، تعداد موقعیتهای تعهدی باز فروش هر مشتری در پایان ساعت معاملاتی آخرین روز معاملاتی نماد سررسید شده در قراردادهای آتی با میزان موجودی دارایی وی در معاملات گواهی سپرده کالایی سکه طلا در نماد مربوطه تطبیق داده خواهد شد.

دارندگان موقعیت تعهدی خرید در قراردادهای آتی نیز حداکثر تا ساعت ۱۵:۳۰ آخرین روز معاملاتی فرصت دارند تا وجه ارزش قرارداد را به حساب عملیاتی خود واریز نمایند. این مبلغ^۱ به صورت زیر محاسبه می شود:

تعداد قراردادهای آتی اخذ شده × (کارمزد تحویل + (۱۰ × قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی))

انتقال مالکیت گواهی از فروشندگانی که تعهدات خود را ایفا نموده اند به خریدارانی که مبلغ ارزش قرارداد را به حساب عملیاتی خویش واریز نموده اند توسط شرکت مدیریت فن آوری اطلاعات انجام خواهد پذیرفت. لذا خریدارانی که تعهدات خود را ایفا نموده اند در روز پس از آخرین روز معاملاتی قراردادهای آتی، گواهی سپرده سکه طلا را در کد سهامداری خویش خواهند داشت.

مشتریانی که تعهدات خود را ایفا ننموده اند تسویه نقدی و مشمول جریمه مطابق با مشخصات قرارداد آتی سکه طلا خواهند شد.

هزینه های انبارداری مطابق اعلام شرکت مدیریت فناوری اطلاعات، از حساب فروشندگانی که تعهدات خود را ایفا نموده اند کسر و به حساب عملیاتی انبار واریز می گردد. هزینه های انبارداری برای افرادی که گواهی سپرده سکه طلا خریداری کرده اند از روز خرید گواهی تا آخرین روز معاملاتی قراردادهای آتی محاسبه خواهد شد و برای افرادی که سکه خود را در بانک عامل تبدیل به گواهی نموده اند از روز تبدیل سکه به گواهی تا آخرین روز معاملاتی قراردادهای محاسبه می گردد.

پاورقی:

۱. که این وجه، مازاد بر وجه تضمین اولیه برای موقعیت های تعهدی باز در سایر نمادهای معاملات آتی در حساب عملیاتی مشتری باید موجود باشد.

۲۸ | آشنایی با معاملات قراردادهای آتی سکه طلا

پیوست‌ها:

- ۱- فرم درخواست کد مشتریان حقیقی
- ۲- فرم اقرار نامه و بیانیه ریسک معاملات قراردادهای آتے
- ۳- فرم معرفه اطلاعات حساب‌های بانکی مشتری
- ۴- فرم درخواست انتقال کد معاملات قراردادهای آتے
- ۵- فرم درخواست اخذ مجوز دسترسی به سامانه معاملات برخط
- ۶- فرم درخواست انتقال وجه از حساب در اختیار بورس
- ۷- فرم ثبت سفارش مشتریان معاملات آتے

« فرم درخواست کد مشتریان حقیقی »

بسمه تعالی
شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام)

فرم درخواست کد مشتریان حقیقی

شرکت کارگزاری تاریخ:/...../..... شماره سریال:

<p>نام:</p> <p>نام خانوادگی:</p> <p>کد اقتصادی:</p> <p>جنسیت: ☐ مرد ☐ زن</p> <p>وضعیت تاهل: ☐ متاهل ☐ مجرد</p> <p>نام پدر:</p> <p>شماره شناسنامه:</p> <p>صادره از: تاریخ تولد:/...../.....</p> <p>شماره سریال شناسنامه:</p> <p>کد ملی:</p> <p>تحصیلات:</p> <p>پست الکترونیکی:</p> <p>آدرس منزل:</p> <p>تلفن منزل: کد پستی:</p> <p>تلفن همراه:</p> <p>تلفن محل کار:</p>	اطلاعات فردی
<p>حساب بانکی^۱</p> <p>نام بانک: نام شعبه: کد شعبه:</p> <p>نوع حساب: شماره حساب:</p>	اطلاعات حسابهای بانکی
<p>ضمن تأیید صحت مندرجات فوق اعلام می دارم که هرگونه تغییرات احتمالی را سریعاً به آن شرکت کارگزاری اطلاع دهم. امضاء: تاریخ:</p>	
<p>نمونه امضا:</p>	<p>اثر انگشت:</p>
<p>کد صادره توسط بورس:</p>	<p>مهر و امضای واحد صدور کد:</p>

نسخه اول: کارگزار نسخه دوم: بورس کد فرم: F321-18-00

۱. بانک و نوع حساب توسط بورس تعیین می گردد.

« اقرارنامه و بیانیه ریسک معاملات آتی

به موجب این سند، اینجانب/این شرکت فرزند/به شماره ثبت به شماره شناسنامه صادره/ثبت شرکت های به شماره ملی/شناسه ملی مقیم با نمایندگی دارنده/دارندگان امضای مجاز و تعهدآور شرکت مزبور، به عنوان مشتری معاملات قرار دادهای مشتقه، بیانیه و اقرارنامه ریسک معاملات قرار دادهای مشتقه را با شرایط زیر دریافت و مطالعه نموده و ضمن اعلام اطلاع از ماهیت و خصوصیات این معاملات، کلیه مقررات مربوط به این معاملات و ریسک هایی که در انجام این معاملات موجود، متصور و محتمل است، مراتب ذیل را تأیید و اقرار نموده و اینجانب/این شرکت ملتزم به آنها می باشد:

۱- اینجانب/این شرکت از تمامی مقررات، اطلاعات و شرایط مربوط به معاملات قرار دادهای مشتقه، شرایط و نوسانات بازار آگاهی و پذیرش کامل دارم و بورس و کارگزار مسئول فقدان آگاهی دقیق اینجانب/این شرکت از اطلاعات و شرایط معاملات قرار دادهای مشتقه و نیز شرایط و نوسانات بازار نخواهند بود.

۲- در معاملات قرار دادهای مشتقه ریسک حاصل از نوسان قیمت به عهده اینجانب/این شرکت می باشد. در صورت نیاز به افزایش وجوه تضمین، مراتب به طور مقتضی توسط کارگزار به اطلاع اینجانب/این شرکت می رسد. چنانچه اینجانب/این شرکت وجوه تضمین مورد نیاز را در زمان مقرر پرداخت ننماید، ممکن است متحمل خسارت ناشی از تسویه قرارداد به قیمت نامطلوب، کاهش موجودی حساب و مخدوش شدن اعتبار خود نزد کارگزار گردد، که در این صورت اینجانب/این شرکت مسئول خسارتهای مذکور خواهد بود.

۳- در شرایط مختلف بازار ممکن است اینجانب/این شرکت نتواند معامله دلخواه خود را انجام دهد که در این صورت اینجانب/این شرکت هیچگونه ادعایی علیه بورس، کارگزار و سایر اشخاص مرتبط نخواهد داشت.

۴- چنانچه کارگزار و بورس در اثر اختلالات مخابراتی و سیستمهای الکترونیکی و سایر عواملی که خارج از اراده کارگزار و بورس می باشد، قادر به اجرای سفارشات اینجانب/این شرکت نباشند و به واسطه این اختلالات خسارتی به اینجانب/این شرکت وارد آید، مسئولیتی متوجه کارگزار و بورس نخواهد بود و تمامی مسئولیتهای متوجه اینجانب/این شرکت می باشد.

۵- در صورت عدم وجود گسترده مشتریان در بازار ممکن است قیمت معامله قرار دادهای مشتقه، مطلوب اینجانب/این شرکت نباشد، در این صورت هیچگونه مسئولیتی متوجه بورس و کارگزار نخواهد بود و تمامی مسئولیتهای متوجه اینجانب/این شرکت می باشد.

۶- اینجانب/این شرکت قبل از شروع معامله قرار دادهای مشتقه از آخرین مقررات مربوط به فرآیند تسویه نهایی، اعمال و تحویل این قراردادها کسب اطلاع نموده ام و پذیرش آنها مسئولیت هرگونه بی اطلاعی یا نقصان اطلاعات بطور کامل متوجه اینجانب/این شرکت می باشد.

۷- با توجه به اینکه معاملات قرار دادهای مشتقه بصورت الکترونیک و توسط سامانه کامپیوتری بورس انجام می شود، در صورت اختلال در سیستمهای الکترونیکی، ممکن است سفارش مورد درخواست اینجانب/این شرکت، اجرا نشود، در این صورت هیچگونه مسئولیتی متوجه بورس و کارگزار نبوده و تمامی مسئولیتهای متوجه اینجانب/این شرکت می باشد.

۸- با توجه به اینکه تخصیص قرار دادهای مشتقه در فرآیند تحویل به روش اولویت زمانی انجام می شود، اینجانب/این شرکت وکالت می دهم که اتاق پایاپای مشتری طرف قرارداد اینجانب/این شرکت یا هر دارنده قرارداد را برای اعمال و یا تحویل به اینجانب/این شرکت حواله دهد.

۹- آموزش هایی که شرکت بورس کالای ایران در خصوص معاملات قرار دادهای مشتقه، برای اینجانب/این شرکت ارائه نموده یا در آینده ارائه می نماید؛ صرفاً جهت اطلاع اینجانب/این شرکت بوده و هیچگونه مسئولیتی برای بورس ندارد و بدینوسیله اینجانب/این شرکت حق هرگونه ادعا را در خصوص این آموزشها، چگونگی و محتوای آنها و اثر آنها بر معاملات اینجانب/این شرکت، از خود سلب و ساقط نمودم. بدیهی است مسئولیت کلیه برداشتهای و استنباطهای اینجانب/این شرکت از آموزشهای مزبور اعم از آنکه منجر به سود یا زیان اینجانب/این شرکت، در معاملات قرار دادهای مشتقه شود، بر عهده اینجانب/این شرکت می باشد.

مشخصات مشتری : مشخصات کارگزاری :

نام و امضاء (دارنده/دارندگان مجاز و تعهدآور) مشتری نام و امضاء کارگزار :

« فرم معرفی اطلاعات حساب های بانکی مشتری »

بسمه تعالی

شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام)

مدیریت قراردادهای مشتق کالایی

تاریخ: ۱۳/ /

فرم معرفی اطلاعات حساب های بانکی مشتری

اطلاعات مشتری	مشتری حقیقی	نام:	نام پدر:
		نام خانوادگی:	شماره شناسنامه و محل صدور:
		شماره ملی:	تاریخ و محل تولد:
		کد پستی:	
اطلاعات حساب مشتری	مشتری حقوقی	نام شرکت:	کد اقتصادی:
		شناسه ملی:	تاریخ و محل ثبت:
		شماره ثبت:	نام نماینده:
		نام مدیر عامل:	
اطلاعات حساب های تمانس ضروری	شماره تلفن ثابت:	شماره تلفن همراه:	
	اطلاعات حساب عملیاتی (در اختیار بورس)		
اطلاعات حساب های بانکی	بانک:	شماره حساب متمرکز:	
	شبا:	I R	
	اطلاعات حساب های شخصی		
	بانک:	شماره حساب متمرکز:	
	شبا:	I R	
نام صاحب / صاحبان حساب:			
تایید مشتری	ضمن تأیید صحت مندرجات فوق اعلام می دارم که هر گونه تغییرات احتمالی را سریعاً به آن شرکت کارگزاری اطلاع دهم.		
	تاریخ:	اثر انگشت:	مهر و امضاء:
تایید کارگزاری	بدین وسیله گواهی می گردد اطلاعات فوق توسط در حضور این کارگزاری تکمیل شده است و امضای ایشان مورد تأیید این کارگزاری می باشد.		
	تاریخ:	مهر و امضاء:	
بورس	ثبت کننده:	تاریخ و ساعت ثبت:	امضاء:
	تایید کننده:	تاریخ و ساعت تایید:	امضاء:

کد فرم: F321-14-00

« فرم درخواست انتقال کد معاملاتی قراردادهای آتی »

شماره: تاریخ: _____ / _____ / ۱۳_____	فرم درخواست انتقال کد معاملاتی قراردادهای آتی	 شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام) مدیریت قراردادهای مشتق کالایی
درخواست مشتری:		
<p style="text-align: right;">شرکت کارگزاری</p> <p style="text-align: right;">با سلام،</p> <p>اینجانب/ این شرکت با کد/ شناسه ملی و کد معاملاتی، تقاضای تغییر کارگزاری خود را به کارگزاری دیگر، به منظور انجام معاملات قراردادهای آتی دارم. ضمناً اعلام و اقرار می‌نمایم که هیچ موقعیت تعهدی بازی نزد شرکت کارگزاری ندارم و متعهد می‌شوم مسئولیت این مورد و عواقب احتمالی و جبران خسارات ناشی از آن را بپذیرم.</p> <p style="text-align: center;">مهر و امضای مشتری تاریخ</p>		
تأیید کارگزاری مبدأ:		
<p style="text-align: right;">نام کارگزاری مبدأ:</p> <p style="text-align: right;">شرکت بورس کالای ایران</p> <p style="text-align: right;">با سلام،</p> <p>بدین وسیله گواهی می‌شود جناب آقای/ سرکار خانم/ شرکت با کد معاملاتی، همه تعهدات مالی خود را در قبال این شرکت ایفا نموده است و هیچ موقعیت تعهدی باز و سفارش فعال نزد این کارگزاری ندارد.</p> <p style="text-align: center;">مهر و امضای کارگزاری تاریخ</p>		
تأیید کارگزاری مقصد:		
<p style="text-align: right;">نام کارگزاری مقصد:</p> <p style="text-align: right;">شرکت بورس کالای ایران</p> <p style="text-align: right;">با سلام،</p> <p>احتراماً عطف به درخواست جناب آقای/ سرکار خانم/ شرکت و ضمن پذیرش درخواست ایشان، خواهشمنداست نسبت به انتقال کد معاملاتی نامبرده از شرکت کارگزاری به این کارگزاری دستور مقتضی صادر فرمایید.</p> <p style="text-align: center;">مهر و امضای کارگزاری تاریخ</p>		

کد فرم: F321-19-00

« فرم درخواست اخذ مجوز دسترسی به سامانه معاملات برخط

 شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام)	فرم درخواست اخذ مجوز دسترسی به سامانه معاملات برخط	شماره: تاریخ: ___ / ___ / ۱۳___
این قسمت توسط مشتری تکمیل می‌گردد.		
شرکت کارگزاری با سلام و احترام، اینجانب آقا/خانم با شماره ملی متقاضی اخذ مجوز دسترسی به سامانه معاملات بر خط جهت انجام معاملات قراردادهای آتی از شرکت بورس کالای ایران می‌باشم. خواهشمند است اقدامات مقتضی در این خصوص مبذول فرمایید. امضای مشتری		
این قسمت توسط کارگزار تکمیل می‌گردد.		
شرکت بورس کالای ایران با سلام و احترام، مدارک مشتری آقا/ خانم با شماره مشتری جهت شرکت در آزمون متقاضیان اخذ مجوز دسترسی به سامانه معاملات بر خط، به پیوست ارائه می‌گردد. مهر و امضای کارگزاری		

« فرم درخواست انتقال وجه

بسمه تعالی

شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام)
فرم درخواست انتقال وجه از حساب در اختیار بورس

شرکت کارگزاری: _____ تاریخ: ____/____/____ شماره سریال: _____

توسط مشتری تکمیل گردد	اینجانب / این شرکت به شماره مشتری _____ دارای حساب در اختیار بورس به شماره _____ نزد بانک _____، تقاضا دارم کل موجودی قابل برداشت / مبلغ (به عدد) _____ ریال معادل با (به حروف) _____ ریال را به حساب کارگزاری / حساب شخصی اینجانب به شماره _____ نزد بانک _____ منتقل نمایم. مهر و امضای مشتری تاریخ _____
توسط کارگزار تکمیل گردد	ضمن تأیید صحت مندرجات فوق تقاضای انتقال مبلغ (به عدد) _____ ریال معادل با (به حروف) _____ ریال از حساب در اختیار بورس به نام مشتری به حساب شماره _____ نزد بانک _____ را دارم. مهر و امضای کارگزار تاریخ _____
توسط اتاق پایاپای تکمیل گردد	مبلغ (به عدد) _____ ریال معادل با (به حروف) _____ ریال در تاریخ ____/____/____ از حساب شماره _____ نزد بانک _____ به شماره حساب _____ نزد بانک _____ منتقل گردید. شماره سریال _____ منتقل گردید. مهر و امضای بورس تاریخ _____

کد فرم: F321-04-00

نسخه سوم: مشتری

نسخه دوم: کارگزار

نسخه اول: بورس

« فرم ثبت سفارش مشتریان

بسمه تعالی
شرکت بورس کالای ایران

فرم ثبت سفارش مشتریان
معاملات آتی

شماره سریال:.....
تاریخ:.....
نحوه دریافت سفارش:.....

کد	نام شرکت کارگزاری

مشخصات مشتری:

نام شخص حقیقی/حقوقی:	نام خانوادگی:	
نام پدر:	شماره شناسنامه/شماره ثبت:	سال تولد/تاریخ ثبت:
صادره از/محل ثبت:	شماره ملی (۱۰ رقمی):	
نشانی:		
کد پستی (۱۰ رقمی):	کد مشتری:	شماره حساب مشتری:

مشخصات سفارش:

ردیف	کد قرارداد	نوع موقعیت تعهدی	تعداد	نوع سفارش	قیمت	اعتبار سفارش	تاریخ

وجه تضمین:

مبلغ ریال طی فیش شماره تاریخ به حساب در اختیار شماره بانک واریز گردیده است.
--

محل امضاء مشتری (شخص حقیقی/صاحبان امضاء مجاز شخص حقوقی)	شرکت کارگزاری
بدین وسیله سفارش فوق را با اختیار و آگاهی کامل تایید نموده و با مطالعه اقرارنامه و بیانیه ریسک آتی و تایید آن تعهد می‌نمایم که در طول دوره معاملاتی مطابق مفاد دستورالعمل اجرایی معاملات آتی عمل نمایم.	احراز هویت مشتری و دریافت سفارش فوق تایید و طبق آن عمل خواهد شد.:دقیقه:ساعت
مهر و امضاء:	مهر و امضاء:

وضعیت سفارش پس از اقدام:

☐ سفارش فوق به حجم قرارداد و قیمت مجموعاً به ارزش ریال انجام شد.	☐ کارگزار موفق به انجام معامله طبق سفارش مشتری نگردید.
---	---

انصراف از انجام سفارش:

مشتری در تاریخ ساعت دقیقه از اجرای سفارش فوق منصرف گردید.

نسخه اول - کارگزار	نسخه دوم - مشتری	نسخه سوم - بورس
--------------------	------------------	-----------------

F321-01-00

« مثال ۱: »

معاملات یک مشتری در طی پنج روز به شرح زیر می باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۱۰ می باشد کارمزد معاملاتی صفر)؛
روز اول؛ اخذ ۱ موقعیت تعهدی خرید به قیمت ۴۵۰

روز	قیمت تسویه
اول	۴۱۰
دوم	۴۳۰
سوم	۴۶۰
چهارم	۴۲۰
پنجم	۴۰۰

محاسبات سود (زیان):

روز	سود (زیان)	محاسبات
اول	-۴۰۰	$(410 - 450) \times 10 =$
دوم	۲۰۰	$(430 - 410) \times 10 =$
سوم	۳۰۰	$(460 - 430) \times 10 =$
چهارم	-۴۰۰	$(420 - 460) \times 10 =$
پنجم	-۲۰۰	$(400 - 420) \times 10 =$
کل سود (زیان)	-۵۰۰	

« مثال ۲:»

معاملات یک مشتری در طی پنج روز به شرح زیر می باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۱۰ می باشد و کارمزد معاملات صفر)؛
روز اول؛ اخذ یک موقعیت تعهدی فروش به قیمت ۴۵۰

روز	قیمت تسویه
اول	۴۱۰
دوم	۴۳۰
سوم	۴۶۰
چهارم	۴۲۰
پنجم	۴۰۰

محاسبات سود(زیان):

روز	سود(زیان)	محاسبات
اول	۴۰۰	$(450 - 410) \times 10 =$
دوم	- ۲۰۰	$(410 - 430) \times 10 =$
سوم	- ۳۰۰	$(430 - 460) \times 10 =$
چهارم	۴۰۰	$(460 - 420) \times 10 =$
پنجم	۲۰۰	$(420 - 400) \times 10 =$
کل سود(زیان)	۷۰۰	

« مثال ۳:

معاملات یک مشتری در طی پنج روز به شرح زیر می باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۱۰ می باشد و کارمطد معاملات صفر)؛
 روز اول؛ اخذ یک موقعیت تعهدی خرید به قیمت ۴۷۰
 روز سوم؛ اخذ دو موقعیت فروش به قیمت هر کدام ۴۵۰
 روز پنجم؛ اخذ سه موقعیت خرید به قیمت هر کدام ۴۲۰

روز	قیمت تسویه
اول	۴۸۰
دوم	۴۷۰
سوم	۴۷۵
چهارم	۴۶۰
پنجم	۴۵۰

محاسبات سود (زیان):

روز	سود (زیان)	محاسبات
اول	۱۰۰	$(480 - 470) \times 10 =$
دوم	- ۱۰۰	$(470 - 480) \times 10 =$
سوم	- ۴۵۰	$(450 - 475) \times 10 \times 2 + (475 - 470) \times 10 =$
چهارم	۱۵۰	$(475 - 460) \times 10 =$
پنجم	۱۰۰۰	$(460 - 450) \times 10 + (450 - 420) \times 10 \times 3 =$
کل سود (زیان)	۷۰۰	

مسائل

« مثال ۴: »

معاملات یک مشتری در طی پنج روز به شرح زیر می باشد (اندازه هر قرارداد برابر ۱۰ می باشد و کارمزد معاملات صفر)؛
 روز اول؛ اخذ یک موقعیت فروش به قیمت ۴۷۰
 روز سوم؛ اخذ ۲ موقعیت خرید به قیمت هر کدام ۴۵۰
 روز پنجم؛ اخذ ۳ موقعیت فروش به قیمت هر کدام ۴۲۰

روز	قیمت تسویه
اول	۴۸۰
دوم	۴۷۰
سوم	۴۷۵
چهارم	۴۶۰
پنجم	۴۵۰

محاسبات سود (زیان):

روز	سود (زیان)	محاسبات
اول	-۱۰۰	$(۴۷۰ - ۴۸۰) \times ۱۰ =$
دوم	۱۰۰	$(۴۸۰ - ۴۷۰) \times ۱۰ =$
سوم	۴۵۰	$(۴۷۰ - ۴۷۵) \times ۱۰ + (۴۷۵ - ۴۵۰) \times ۱۰ \times ۲ =$
چهارم	-۴۵۰	$(۴۶۰ - ۴۷۵) \times ۱۰ =$
پنجم	-۱۰۰۰	$(۴۵۰ - ۴۶۰) \times ۱۰ + (۴۲۰ - ۴۵۰) \times ۱۰ \times ۳ =$
کل سود (زیان)	-۷۰۰	

۴۰ آشنایی با معاملات قراردادهای آتی سکه طلا

کارگزاران دارای مجوز معاملات قراردادهای آتے

ردیف	نام کارگزاری	تلفن	نمبر	آدرس
۱	آبان	۴۲۱۵۱۰۰۰	۸۸۲۲۶۸۵۴	تقاطع خیابان ولی عصر و طالقانی-مجتمع تجاری اداری نور- طبقه اول اداری - واحد ۱۳۰۳
۲	آتی ساز بازار	۶۶۴۱۲۹۵۶	۶۶۴۱۲۸۶۷	بلوار کشاورز - نرسیده به وصال - جنب بیمارستان آریا - پلاک ۱۹۶ - طبقه ۵
۳	آگاه	۸۲۱۵۴۶۰۰	۸۲۱۵۴۶۰۱	خ آفریقا- بالاتر از میرداماد- بن بست پیروز- پ ۱۳
۴	اردیبهشت ایرانیان	۸۸۵۵۹۸۴۸	۸۸۵۵۹۸۴۸	میدان آرژانتین - خیابان ۲۱ وزرا - پلاک ۴ - طبقه ۴ - واحد ۱۵
۵	اقتصادبیدار	۴۲۰۲۹۰۰۰	۴۲۰۲۹۰۰۰	خیابان انقلاب - خیابان استاد نجات الهی - نرسیده به سمیه - کوچه سلمان پاک - پلاک ۱۷ - طبقه ۲
۶	ایساتیس پویا	۸-۶۶۷۴۷۷۶۷	۸-۶۶۷۴۷۷۶۷	خیابان حافظ - بعد از پل دوم - نبش کوچه کامران صالح - پلاک ۲۲۱ - ساختمان مینا - طبقه سوم - واحد ۱۵
۷	بانک پاسارگاد	۴۲۳۹۲۰۰۰	۸۸۴۸۰۲۵۰	خیابان وزرا - خیابان ۲۳ - پلاک ۴ - طبقه سوم
۸	بانک آینده	۴۲۷۶۴۰۰۰	۸۸۷۱۰۸۰۲	خیابان مطهری - روبه روی لارستان - پلاک ۳۲۷ - طبقه ۶
۹	بانک انصار	۸۶۰۸۱۶۴۳	۸۶۰۸۱۶۴۳	خیابان نلسون ماندلا - خیابان تابان غربی - پلاک ۵۹ - طبقه دوم
۱۰	بانک تجارت	۸۸۹۲۳۵۳۸	۸۸۹۲۳۵۳۸	خیابان طالقانی - حد فاصل خیابان حافظ و نجات الهی - جنب ساختمان شهید آقا بابایی - پلاک ۲۸۳
۱۱	بانک رفاه کارگران	۴۳۶۴۸	۴۳۶۴۸	شهرک غرب - بلوار دادمان غربی - خ فخار مقدم - نبش بوستان دوم غربی - پلاک ۲۲
۱۲	بانک سامان	۶۶۱۷۷۴۴۱	۶۶۱۷۷۴۵۲	خ طالقانی - بعد از تقاطع خ ولیعصر - روبروی ساختمان بورس کالا - پ ۴۴۶ - ط ۱ - واحد ۱
۱۳	بانک سپه	۴-۸۸۵۵۶۴۲۳	۸۸۵۵۶۴۱۶	خ وزرا - نبش خ هشتم - پ ۴۲ - ط ۳
۱۴	بانک صادرات	۶۶۴۱۴۷۶۵	۶۶۴۱۴۷۶۵	خ طالقانی - بعد از تقاطع ولیعصر - جنب بانک ملی - روبروی ساختمان بورس کالا - پلاک ۴۴۰ - طبقه ۳
۱۵	بانک صنعت و معدن	۸۸۵۲۵۶۳۳	۸۸۵۲۵۶۶۰	خیابان دکتر بهشتی - خیابان احمد قصیر (بخارست) - کوچه پژوهشگاه ۲ - پلاک ۳ - طبقه ۱
۱۶	بانک کار آفرین	۲۴۵۳۲۶۵۰	۲۴۵۳۲۶۵۵	بلوار آفریقا - بلوار مینا - پ ۸، ط اول - واحد بورس کالا
۱۷	بانک کشاورزی	۳-۸۸۳۸۳۶۸۱	۳-۸۸۳۸۳۶۸۱	خیابان وزرا - کوچه ۲۳ - پلاک ۱ - طبقه ۲
۱۸	بانک مسکن	۳۴-۸۸۲۲۶۳۳۰	۸۸۲۲۶۳۳۵	تقاطع ولیعصر طالقانی - مجتمع نور تهران - طبقه ۱ اداری - واحد ۲۲۰۱
۱۹	بانک ملت	۴۲۱۱۶۰۰۰	۸۸۷۲۳۲۵۰	خیابان وزرا - کوچه ۲۳ - روبروی سفارت استرالیا - پلاک ۱ - ط ۳ - واحد ۱۵۵ و ۱۶
۲۰	بانک ملی ایران	۶۶۴۰۷۵۹۳	۸۹۷۸۸۱۷۶	خیابان خالد اسلامبولی (وزرا) - خیابان ۴ - کوچه رفیع - پلاک ۲ - طبقه ۲

آشنایی با معاملات قراردادهای آتے سکه طلا | ۴۱

کارگزاران دارای مجوز معاملات قراردادهای آتے

نام کارگزاری	تلفن	نمبر	آدرس
۲۱ بلهنر	۸۸۷۲۷۶۶۶	۸۸۷۲۴۰۲۳	میدان آرژانتین - خیابان شهید احمد قصبیر - خیابان شهید احمدیان - خیابان ۱۵ - پلاک ۱۶ - طبقه ۱ و ۲
۲۲ بهمن	۸۳۳۲۷۲۲۲	۸۳۳۲۷۲۲۴	خیابان سید جمال الدین اسدآبادی - خیابان هفتم - پلاک ۳۲ - طبقه ۲
۲۳ پارس ایده بنیان	۸۸۹۶۷۶۸۳	۸۸۹۵۸۰۳۱	بلوار کشاورز - بین نادری و فلسطین - پلاک ۱۳۸ - طبقه ۳
۲۴ پارسیان	۸۷۱۴۸	۸۷۱۴۸	خ قائم مقام - ک هشتم - پ ۲۴ - ط ۱
۲۵ پگاه یاوران نوین	۸۸۹۰۳۴۴۵	۸۸۹۰۵۵۷۸	میدان ولیعصر - روبروی سفارت عراق - ساختمان ۶۳۷ - ط ۳ - واحد ۳۰۴
۲۶ پیشگامان بهرور	۶۶۴۷۵۵۲۰	۶۶۴۷۵۸۳۹	خ طالقانی - بعد از تقاطع ولیعصر - پ ۴۴۸ - ط ۲
۲۷ تامین سرمایه نوین	۶۳۴۱۹۰۰۰	۶۳۴۱۹۳۳۳	بلوار آفریقا (جردن) - خیابان گل آذین - پلاک ۲۳ - طبقه ۲
۲۸ تدبیرگران فردا	۸۲۴۲۸	۸۸۷۹۸۷۳۴	خیابان گاندی - نبش خیابان بیست و سه - پ ۷۳
۲۹ توازن بازار	۹۱-۸۸۶۰۲۱۹۰	۸۸۶۲۱۹۱۶	خیابان سنول، شهرک سنول، پنجم شرقی - پلاک ۵
۳۰ توسعه سرمایه دنیا	۴۲۰۹۴۰۰۰	۸۸۹۳۲۶۰۳	خ طالقانی - بعد از تقاطع خیابان ولیعصر - خ بندر انزلی - کوچه ریاض - پ ۵ - ط ۲
۳۱ توسعه فردا	۶۶-۸۸۲۲۸۱۶۱	۶۸-۸۸۲۲۸۱۶۷	خیابان ولیعصر - تقاطع طالقانی - ساختمان تجاری اداری نور تهران - طبقه ۹ اداری - واحد ۲۱۱۱
۳۲ توسعه کشاورزی	۹-۸۸۹۱۷۴۵۸	۸۸۹۱۷۴۵۷	خ ولیعصر، بالاتر از زرتشت - ساختمان اداری کامران - پلاک ۱۹۳۲ - ط ۲ - واحد ۴
۳۳ حافظ	۸۳۳۲۱۰۰۰	۸۹۷۸۸۴۳۰	خیابان ولیعصر - بالاتر از ظفر - خیابان بابک بهرامی - پلاک ۹ - طبقه ۴
۳۴ خبرگان سهام	۸۸۳۸۳۶۷۸	۸۸۷۸۳۴۹۱	میدان ونک - خیابان گاندی جنوبی - خیابان ۲۱ - پلاک ۷ - طبقه ۲
۳۵ راهنمای سرمایه گذاران	۸۸۸۵۱۰۸۸	۸۸۸۰۵۵۲۲	بلوار کشاورز - خیابان فلسطین شمالی - نرسیده به کوچه غزایی عتیق - پلاک ۴۶۳ - ساختمان ۵۵ - طبقه ۳ - واحد ۱۳
۳۶ رضوی	۸۸۳۹۱۹۶۳	۸۸۳۹۱۶۷۲	بلوار کشاورز - خ نادری - خ شهید علیرضا حجت دوست - پ ۵۱ - ط ۲
۳۷ سپهر باستان	۸-۸۸۸۵۴۲۶۶	۸۸۸۵۴۲۶۹	خیابان طالقانی - خیابان بندر انزلی - تقاطع رودسر - پلاک ۶۷ - ساختمان میلاد - طبقه سوم - واحد ۶
۳۸ ستاره جنوب	۸-۸۸۳۸۳۵۷۶	۸۸۳۸۳۵۷۹	خ طالقانی - بعد از تقاطع ولیعصر - خیابان بندر انزلی - نبش قاضیان - پلاک ۱۷ - واحد ۲ طبقه ۲
۳۹ سرمایه و دانش	۴۰-۶۶۷۵۱۶۳۹	۶۶۷۱۶۴۲۸	خیابان حافظ - روبروی ساختمان بورس و اوراق بهادار تهران - کوچه کامران صالح - پلاک ۲۰ - طبقه دوم

نام کارگزاری	تلفن	نمبر	آدرس
سهم آشنا	۲۷۷۱-۰۲۱	۲۲۳۶۱۱۹۸	سعادت آباد-بالترا از میدان کاج-کوچه هشتم (شهید یعقوبی)-پ ۲۷-ساختمان ABCO
سی ولکس	۸۸۹۳۶۶۷۰	۸۸۹۳۶۶۹۱	خ ولیعصر - بالترا از میدان ولیعصر - خ شهید حسینی - پلاک ۲۰ - طبقه دوم
سینا	۸۰-۸۸۹۲۴۹۷۷	۸۳۳۵۲۱۱۰	خیابان کریم خان زند - خیابان شهید گلابی - ساختمان بنیاد علوی - طبقه اول
شهر	۳۹-۸۸۲۲۸۱۳۰	۸۸۲۲۸۱۳۸	تقاطع خیابان ولیعصر طالقانی - مجتمع اداری نور - طبقه ۲ اداری - واحد ۱۴۰۲
مباحثاد	۶۳۴۸۶۰۰۰	۶۶۴۸۵۲۴۱	خیابان ولیعصر - خیابان بزرگمهر - بعد از تقاطع سرپرست چلاک ۳۸
فارابی	۸۸۹۴۱۵۱۰	۸۸۹۰۹۶۰۸	خیابان ولیعصر - نرسیده به میدان ولیعصر - کوچه ولدی - مجتمع اداری تجاری ولیعصر - ساختمان اداری شمالی - پلاک ۴۸ - طبقه ۷ - واحد ۳۷
کالی خاور میانه	۸۸۴۹۹۱۵۸	۸۸۴۹۹۱۵۹	خیابان ولیعصر - بالترا از طالقانی - روبروی مرکز کامپیوتر ایران - خیابان گیلان - پلاک ۲ - طبقه اول
مبین سرمايه	۴۲۹۷۲	۴۲۹۷۲	خیابان طالقانی - بعد از تقاطع خ ولیعصر - جنب بانک ملی - پلاک ۴۴۰
مفید	۸۷۲۲۲	۸۷۲۲۷	بلوار آفریقا - بالترا از جهان کودک - نبش دیدار شمالی - پلاک ۵۱ - ساختمان اطلس - طبقه ۴
مهر آفرین	۴۲-۸۸۱۰۴۳۴۰	۸۸۷۲۳۷۱۷	خ خالد اسلامبولی (وزرا) - کوچه ششم - پ ۱۷ - ط ۱
نمادشاهدان	۷-۸۸۹۲۰۱۲۶	۸۸۸۹۳۹۳۳	خیابان حافظ - بالترا از رودسر - نبش کوچه هورزاد - پلاک ۴۶۷ - طبقه ۴ - واحد ۸
نواندیشان بازار سرمایه	۷-۸۸۲۲۷۶۹۵	۸۸۲۲۶۳۹۴	تقاطع خ طالقانی - ولیعصر - مجتمع تجاری اداری نور - ط ۷ اداری - واحد ۱۹۱۰
نهایت نگر	۹۳-۸۸۳۸۳۵۹۰	۹۳-۸۸۳۸۳۵۹۰	بلوار کشاورز - خیابان نادری - خیابان حجت دوست - پلاک ۵۱ - طبقه ۱

آشنایی با معاملات قراردادهای آتسکه طلا ۴۳

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

باز نشر :

How to Trade Gold Coin Futures Contracts

شرکت بورس کالای ایران

www.ime.co.ir

تهران، خیابان آیت ا... طالقانی، بعد از تقاطع
ولیعصر (عج)، نبش خیابان بندر انزلی، شماره ۳۵۱۵
تلفن گویا: ۸۵۶۴۰۰۰۰

abcBourse.ir

[@abcBourse_ir](https://t.me/@abcBourse_ir)

مرجع آموزش بورس

باز نشر: